

Türkiye'nin İşlevsel Bölgeleri ve Kalkınma Projeleri

BÖLGE SINIFLANDIRILMASI

Şekilsel Bölgeler

Doğal Bölgeler

- ✓ Yer şekilleri B.
- ✓ İklim B.
- ✓ Hidrografik B.
- ✓ Bitki B.
- ✓ Toprak B.
- ✓ Doğal Afet B.

Beşerî Bölgeler

- ✓ Nüfus B.
- ✓ Yerleşme B.
- ✓ Kültür B.
- ✓ Sanayi B.
- ✓ Hammadde B.
- ✓ Siyasi, Askeri ve ekonomik B.

İşlevsel Bölgeler

- ✓ Yönetim Bölgeleri
- ✓ Hizmet Bölgeleri
- ✓ İstatistik Bölgeleri
- ✓ Kalkınma Bölgeleri

Bölge: Kendi içinde çeşitli benzerlikler gösteren fakat çevresinden çeşitli özelliklerle ayrılan coğrafi birimdir.

Şekilsel Bölgeler: Doğal ve beşerî özelliklerine göre somut verilerle oluşturulan bölgelerdir.

İşlevsel Bölgeler: Mekânsal yapıyı ve mekân üzerindeki ekonomik ve kültürel işleyişi daha iyi organize edebilmek amacıyla oluşturulan bölgelere

- Doğal bölge sınırlarını kesin hatlarla ayırmak daha zordur. Beşerî bölgelerin sınırları ise biraz daha belirgin olabilir.
- Bölge sınırları zamanla değişebilir. Tamamen ortadan kalkabilir, yeni bölgeler oluşabilir. Doğal bölgelerin değişmesi daha uzun zamanda gerçekleşir.
- Bölge sınırları birbiriyle örtüşmeyebilir. Özellikle doğal ve beşerî bölge sınırlarının örtüşmesi zordur. Askeri ve Siyasi iş birliği bölgelerinin sınırlarının örtüşmesi daha muhtemeldir.
- Bir bölge başka birçok bölge içinde yer olabilir.

İŞLEVSEL BÖLGELER

Yönetim Bölgeleri: Ülke içinde yönetimi kolaylaştırmak için oluşturulan bölgelerdir.

- ✗ Merkezi yönetim: Kaymakam ve valilik.
- ✗ Yerel Yönetim: Büyükşehir, İl, İlçe, Muhtarlık.

Hizmet Bölgeleri: Özel veya resmi kuruluşların verdikleri hizmetleri kolaylaştırmak için oluşturdukları bölgelerdir.

- ✗ Devlet Su işleri
- ✗ Meteoroloji Genel Müdürlüğü
- ✗ Çk Yayınları dağıtım bölgesi

İstatistik Bölgeleri: Ülke planlamaları için gerekli olan istatistikleri sağlamak için ekonomik, kültürel ve sosyal açıdan oluşturulan bölgelerdir.

Kalkınma Bölgeleri: Bölgeler arası ekonomik ve sosyal farklılıkları gidermek için oluşturulan kalkınma projeleridir. GAP (Güneydoğu Anadolu Projesi), KOP (Konya Ovası Projesi) gibi projelerdir.

Büyük Şehir Olan İller

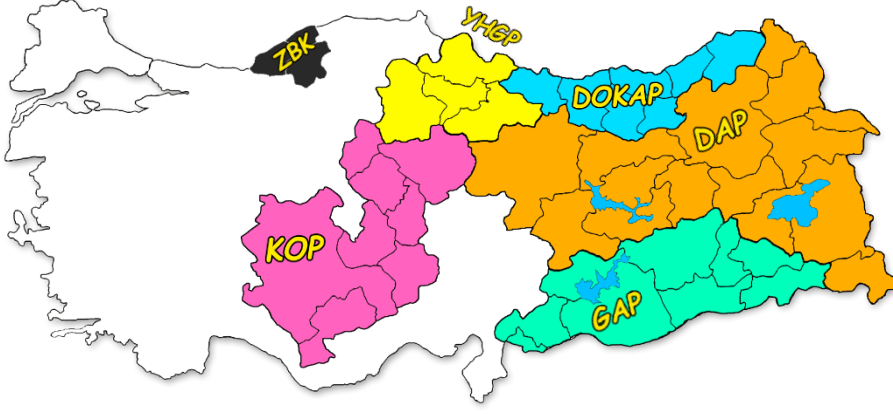
Devlet Su İşleri Bölgeleri

Türkiye İstatistik Bölgeleri

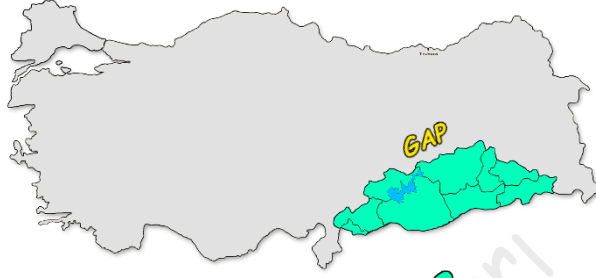
Türkiye'nin Bölgesel Kalkınma Projeleri

Güney Doğu Anadolu Projesi (GAP)

- 1989 yılında başlamış ve Türkiye'nin ilk kalkınma projesidir.
- Fırat ve Dicle nehirlerini kapsar.
- 22 baraj, 19 hidroelektrik santral ve sulama kanalları yapımı planlanmıştır.

- * Bölgede istihdamı arttırmak
- * Bölge halkının gelir seviyesini arttırmak.
- * Bölgeden giden göçü azaltmak.
- * Bölgenin diğer bölgelerle olan gelir farkını azaltmak.
- * Ulaşım hizmetlerini arttırmak.
- * Bölgenin eğitim seviyesini arttırmak.
- * Sanayi, turizm, maden, tarım şartlarını iyileştirmek.

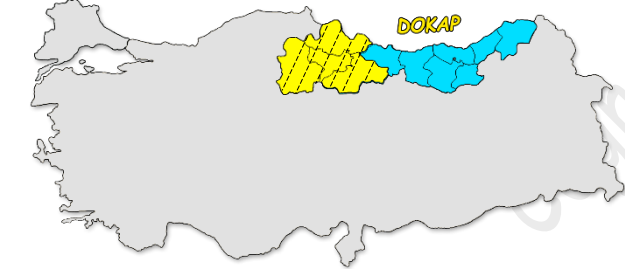
- Pamuğun %58'i, Kırmızı Mercimeğin %97'si, Antep fıstığının %93'ü, Mısırın %30'u buradan karşılanır.
- Sulamayla beraber sebze üretimi artmıştır.
- Bölgedeki hayvancılık Ekstansif olarak yapılmaktadır. Sığır üretiminin %7'si, Koyun üretiminin %16'sı, Keçi üretiminin %22'si buradan sağlanmaktadır.
- GAP'la beraber tarıma dayalı sanayi gelişmiş ve bu diğer sanayi kollarının gelişmesine olanak tanımıştır.
- Bölgede Eğitim ve sağlık imkanları artmıştır.

Doğu Karadeniz Projesi (DOKAP)

- Doğu Karadeniz'i kapsayan projedir.
- * Bölgede ekonomiyi güçlendirmek.
- * Ulaşım ağını geliştirmek.
- * Turizmi (yaylacılık) geliştirmek.
- * Bölge dışına giden göçleri azaltmak.
- * Bölgenin sosyal gelişimini sağlamak.
- * Doğal kaynakların verimli kullanılmasını sağlamak.

Yeşil Yol Projesi: DOKAP kapsamında Samsun, Tokat, Ordu, Giresun, Trabzon, Gümüşhane, Bayburt, Rize ve Artvin'den geçen yaylaların birleştirilmesiyle oluşacak turizm koridoru projesidir.

✚ Bölgede balık üretimi önemlidir. Türkiye'nin deniz ürünleri üretiminin %40'ı buradan karşılanır. Kültür balıkçılığı da gelişmiştir.

Yeşilirmak Havzası Gelişim Projesi (YHGP)

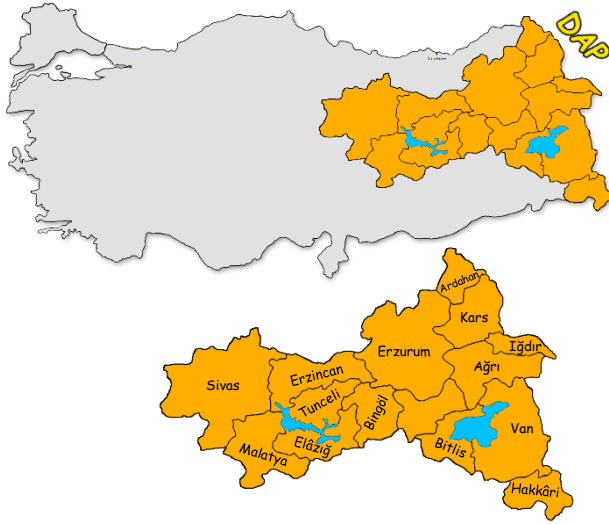
- Yeşilirmak havzasını kapsar.
- * Akarsu kirliliğini önlemek.
- * Erozyonun önüne geçmek.
- * Bölgenin sosyal ve ekonomik kalkınmasını sağlamak.

✚ Samsun, Tokat, Amasya ve Çorum Doğu Karadeniz projesinde de bulunur.

Doğu Anadolu Projesi (DAP)

- * Bölgede hayvancılığın geliştirilmesi.
- * Bölgede meraların ıslah edilmesi.
- * Bölgenin sosyoekonomik açıdan kalınmasını sağlamak.
- * Tarımda verimliliği artırmak.
- * Bölge dışına göçü azaltmak.
- * Kentsel alt yapının geliştirilmesi.
- * Çevre korunmasının sağlanması.
- * Kişi başına düşen milli geliri artırarak refah seviyesini yükseltmek.

Konya Ovası Projesi (KOP)

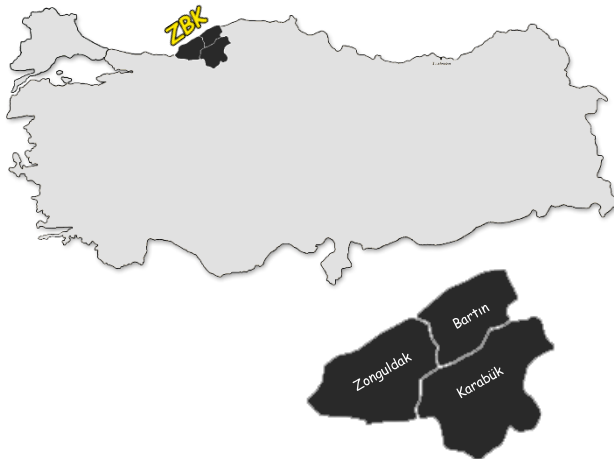
- > 14 adet sulama, 3 adet içme suyu ve 1 adet enerji projesinden oluşur.
- > Mavi Tünel ile Göksu nehrinin suları Konya Ovası'na taşınır.

- * Bölgenin sulama ihtiyaçlarını gidermek.
- * Bölgenin refah seviyesini artırmak.
- * Bölgenin alt yapısını iyileştirmek.
- * Eğitim, sağlık hizmetlerini iyileştirmek.
- * Tarımsal üretimde sürdürülebilirliği sağlamak.
- * Ulaşım ağlarının geliştirilmesi.

✚ Projeye beraber suya dayalı tarım ürünlerinin üretimi bölgede artmıştır. Tarıma dayalı sanayi gelişmiştir.

Zonguldak Bartın Karabük Projesi (ZBK)

- > Ekonomisi kömür ve demir çelik üzerine kurulu olan bölgenin iş imkanlarını zenginleştirmek hedefidir.
- * Bölge dışına göçü önlemek.
- * Yeni iş imkanları oluşturmak.
- * Ulaşım alt yapısının iyileştirilmesi.
- * Karabük Demir çelik fabrikasının modernize edilmesi.
- * Kömür işletmelerinden daha verimli yararlanılmasını sağlamak.

“Umut belki de gelecek sayfadadır. Kapatma kitabı!”